

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2024-08-19

Diarienummer:
KTN-2024-00595

Handläggare:
Runa Wendle

Svar på motion om att sluta finansiera Ungdomens Hus från Alexander von Uckermann (SD)

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Alexander von Uckermann (SD) föreslår i en motion väckt 27 februari 2023

- att Uppsala kommun bryter samtliga samarbeten med Ungdomens Hus,
- att Uppsala kommun slutar betala ut ekonomiskt stöd till Ungdomens Hus, samt
- att socialnämnden får i uppdrag att säkerställa att inga unga far illa eller radikaliseras på grund av verksamheten på Ungdomens Hus.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Social- och kulturnämndens målsättning är enligt Fokusmål 4 i Verksamhetsplanerna att underlätta för och bidra till att Uppsalas barn och unga finner lämpliga och meningsfulla fritidssysselsättningar genom en nära samverkan mellan respektive förvaltning. Nämndernas utgångspunkter är att stärka skyddsfaktorer och minska

riskfaktorer. Ett exempel på skyddsfaktor är att barn och unga har tillgång till strukturerade och meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Detta vilar på nämndernas grunduppdrag som bland annat syftar till att barn och ungdomar ska kunna växa upp och leva i en trygg miljö och motverka att barn och unga hamnar i brottslighet och kriminalitet i enlighet med Uppdrag 26.

Kulturnämnden vill i enlighet med Kulturnämndens riktlinje för bidrag till barns och ungas fria tid och kulturutövande bidra till att motverka kulturell ojämlikhet, erbjuda en mångfald av ideella aktörer med ett attraktivt utbud samt öka möjligheterna för föreningslivet att utveckla barns och ungas kulturutövande.

Motionärens förslag bygger på frågetecken kring vilka organisationer Ungdomens Hus samverkar med och upplåter lokaler åt samtidigt som motionären menar att föreningen är en dysfunktionell organisation som fungerar som bas och grogrund för revolutionära och vänsterextrema grupperingar.

I den kommungemensamma policyn, Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och fria kulturlivet, finns angivna demokratikriterier som föreningar som samverkar med och söker bidrag från kommunen ska följa, dessa är:

- Aktören ska bedriva verksamhet utifrån demokratiska principer och arbetsformer, och får inte motarbeta det demokratiska styrelseskicket.
- Aktören och dess företrädare får inte utöva, rättfärdiga, främja eller uppmana till våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränka den enskildes grundläggande fri- och rättigheter.
- Verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar ska präglas av ett tobaks-, alkohol-, doping- och drogfritt förhållningssätt och en miljö fri från spel med pengar.
- Verksamhet ska ha sin utgångspunkt i Barnkonventionen och arbeta för alla barns självklara rätt att få sina grundläggande behov och rättigheter tillgodosedda.
- Aktören ska vara öppen för alla som instämmer i aktörens målsättning och alla oavsett kön, könsöverskridande identitet och uttryck ska ha en jämn fördelning av makt och inflytande i organisationen och i dess verksamhet.

Dagens föreningsstyrelse är tydliga med att de driver ett ungdomskulturhus för alla kulturintresserade ungdomar. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden och motsätter sig all form av extremism. Föreningen har egen rådighet över lokalen och beslutar på medlemsmöten vilka som kan hyra in sig eller inte. Organisationer som främjar eller uppmanar till våld eller hot är inte välkomna och eventuella symboler, klistermärken och affischer som skulle kunna uppfattas att det uppmanar till våld eller hot rensas bort.

Befintlig verksamhet är präglad av närmare 40 års verksamhet driven av ungdomar som under olika tider har haft lite olika intresseområden och typ av styren. Det är viktigt att ungdomarna får bygga sin verksamhet och känna ägarskap kring driften av huset och träna sig i demokratiska beslut. Det är hela tanken bakom Ungdomens Hus och verksamheten är unik i sitt slag.

Samtidigt är det inte lätt att som ungdomar och unga vuxna driva egen verksamhet och kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen finns som en resurs och stöd för föreningen och har en kontinuerlig dialog med densamma. Föreningen samverkar även med socialförvaltningen genom ungdomsjouren. Det är många ungdomar som på Ungdomens Hus har skolats in i föreningsdemokrati under de år de har verkat på huset

och kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen har inte fått några tecken på att unga radikaliseras eller far illa i verksamheten.

Sedan ett antal år tillbaka finns även en samverkan med studieförbundet Bilda där studieförbundet stöttar styrelsen i föreningsarbetet samt är med och utvecklar kulturverksamhet på Ungdomens Hus. Inför 2025 har kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen fått i uppdrag att påbörja en dialog om samverkan och drift av ungdomskulturhus i form av ett Idéburet offentligt partnerskap mellan föreningen Ungdomens Hus, studieförbundet Bilda och kommunen genom kulturnämnden. Föreningen Ungdomens Hus har själva lyft till kultur- idrotts- och fritidsförvaltningen att det är svårt att vara arbetsgivare när man som engagerad i styrelsen är i gymnasieåldern. Det är en av de saker man kommer att se över i dialogen om ett gemensamt idéburet partnerskap med målsättningen att skapa en trygg grund för verksamheten där ungdomarna kan lägga sin energi på att bedriva ungdomskulturverksamhet.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 augusti 2024
- Bilaga, Motion om att sluta finansiera Ungdomens Hus från Alexander von Uckermann (SD)

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör



Motion om att sluta finansiera Ungdomens Hus

Ännu en gång har den kommunfinansierade Föreningen Ungdomens Hus ertappats med att stödja verksamhet och forum för vänsterextrema grupperingar och agendor. Den 29 januari 2023 anordnades på det kommunfinansierade Ungdomens Hus en brunch tillsammans med aktivistgruppen ”Ingen Människa är Illegal” som aktivt arbetar för att människor ska begå lagbrott i Sverige. I evenemangsbeskrivningen står det att samtliga ekonomiska inkomster från brunchen går till att stödja odokumenterade invandrare i Uppsala. ”Ingen Människa är Illegal” har som huvudsyfte att ekonomiskt och praktiskt stödja invandrare som får avslag på sin asylansökan och sedan ”går under jorden”. Verksamheten handlar helt enkelt om att hjälpa personer bryta mot svensk lag.

Detta är inte första gången Ungdomens Hus använder sin kommunfinansierade fastighet till extrema syften. Enligt Ungdomens hus egna praxis ska de ”inte upplåta lokalerna åt politiska partier eller partipolitiska ungdomsförbund, religiösa samfund, privata fester, aktiviteter som riktas mot en äldre målgrupp eller annan aktivitet som bedöms strida mot föreningens syfte”. Lever ”Ingen Människa är Illegal” upp till ”Ungdomens Hus syfte”?

Sverigedemokraterna har larmat om Ungdomens Hus extremism under lång tid, den 11 oktober 2021 behandlades en motion i kommunfullmäktige av Sverigedemokraterna då en mängd allvarliga belägg presenterades. Bland annat om hur Ungdomens Hus samorganiserat aktiviteter med vänsterextrema syndikalister och årligen anordnat aktiviteter med ”revolutionära” teman. Hur ledande företrädare för föreningen tagit ställning för kommunismen och hur man tidigare utsmyckat lokalerna med AFA-flaggor (en organisation som av Säkerhetspolisen beskrivits som ledande inom våldsbejakande vänsterextremism).

Kommunstyret valde att inte ta uppgifterna på allvar och har inte vidtagit nämnvärda åtgärder. Uppgifterna har bortförklarats, sopats undan och tystats ner. Hur mycket belägg ska krävas för att kommunstyret skall vidta åtgärder? Efter skrivelser i UNT under 2020 kände sig Kulturförvaltningen tvungna att övertyga föreningen att plocka ned AFA-flaggorna, men när tar tålamodet slut för all övrig extremism?

Att verksamheten finansieras av kommunen gör situationen mycket allvarlig. Det är problematiskt att kommunen betalar ut mångmiljoner i föreningsstöd till en dysfunktionell organisation som fungerar som bas och grogrund för revolutionära och vänsterextrema grupperingar.

Det handlar inte om några enstaka överträdelser, underlaget är påfallande. Det är uppenbart att organisationen inte lever upp till kommunens föreningsstödkriterier. I kommunens bidragsvillkor för ”verksamhetsstöd barn och ungas fria tid” står det att stöd ”inte ska beviljas till aktiviteter med antidemokratisk, partipolitisk eller religiös inriktning”.

Tydliga åtgärder måste vidtas för att sätta stopp för denna mycket allvarliga situation. Något annat vore direkt tjänstefel. Brist på åtgärd riskerar att allvarligt skada invånarnas förtroende för kommunen. För att inte detta ska utvecklas till en ännu större skandal än vad som redan föreligger måste finansiering och förbindelserna brytas. Vi kan inte låta situationen fortskrida med den uppenbara konsekvensen att kommunen blir en finansär av extremism.

Med hänvisning till ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- Att Uppsala kommun bryter samtliga samarbeten med Ungdomens Hus.
- Att Uppsala kommun slutar betala ut ekonomiskt stöd till Ungdomens Hus.
- Att socialnämnden får i uppdrag att säkerställa att inga unga far illa eller radikaliseras på grund av verksamheten på Ungdomens Hus.

Uppsala, 21 februari 2023

Alexander von Uckermann, Ledamot (SD)